

Kokkuvõte Töötervishoiu talituse sihtkontrollist
„Turvatöötajate tervisekontroll lähtudes TTOS nõuetest“

Käesoleva aasta märtsis alustas Tööinspeksiooni töötervishoiu talitus sihtkontrolli, mis keskendus turvatöötajate tervisekontrolli nõuete täitmisele Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse mõistes. Sihtkontroll kestis kolm kuud ning see oli osaks 2016. aasta aprillis alguse saanud Euroopa Töötervishoiu ja Tööohutuse Agentuuri kampaaniale „Tervislikud töökohad sõltumata east“. Antud kampaania kestab kaks aastat ning eestipoolseks kampaania läbiviijaks on Tööinspeksioon. Eestis keskendub kampaania eeskätt tervisekontrolli olulisusele, sest tööandja kohustus on korraldada töötajate tervisekontroll töötervishoiuarsti juures, kui töötaja tervist võib mõjutada töökeskkonna ohutegur või töö laad. Tervisekontrolli eesmärgiks on hinnata töötaja tervises seisundit ja töötingimuste sobivust töötajale ning diagnoosida tööst põhjustatud haigestumised ja kutsehaigestumised.

Kahjuks näitab Tööinspeksiooni viimaste aastate järelevalve, et Eesti ettevõtetes on üks sagedasemaid probleeme töötajate tervisekontrolli korraldus. Kasvu näitab ka juhtumite arv, kus töötaja sureb töökohal äkitselt terviserikke tagajärjel. 2016. aastal suri 10 inimest töökohal terviserikke tõttu ning 2015. aastal 15. Samas oleks töötaja surmani viinud juhtumit mõnel puhul olnud võimalik ära hoida töötaja õigeaegse tervisekontrolli suunamisega.

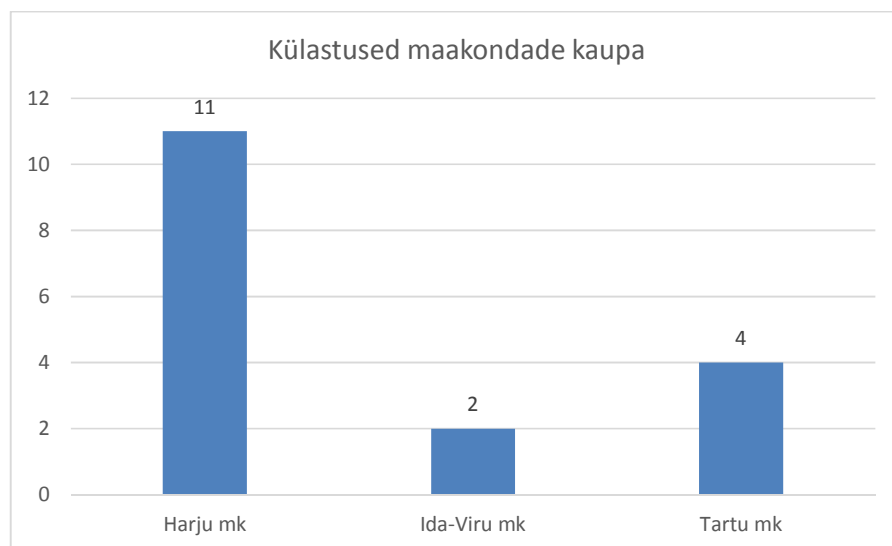
Selle tõttu pööratigi läbiviidud sihtkontrolli raames eelkõige tähelepanu töötajate eelnevale tervisekontrollile, tööle sobivusele, töötervishoiuarsti piirangute järgimisele.

Töötajate tervisekontrolli aluseks on töökeskkonna riskianalüüs. Töötervishoiu tööinspektorid kontrollisid lisaks tervisekontrolli korraldamisele riskianalüüsi olemasolu ning tööandjapoolsete abinõude rakendamist erinevate ohutegurite mõju vältimiseks või vähendamiseks.

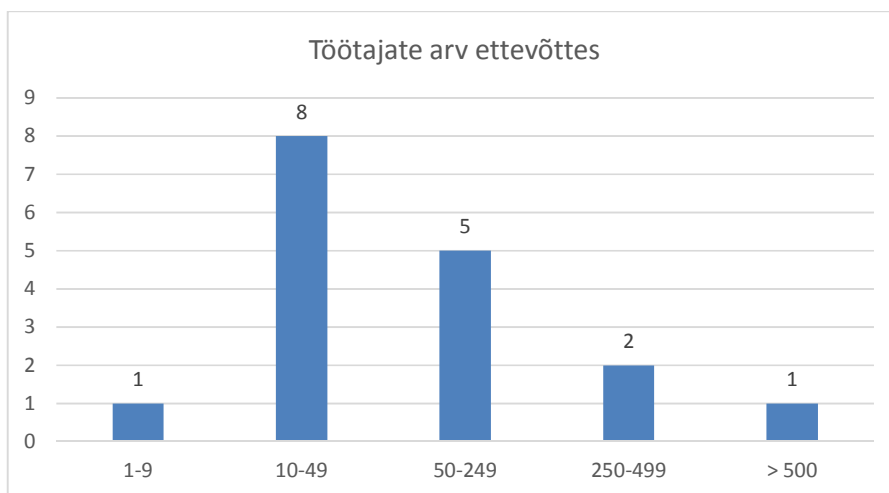
Sihtkontrolli läbiviimiseks koostati hinnanguleht ning külastatavad ettevõtted valiti juhuvaliku teel.

Sihtkontrolli käigus kontrolliti 17 ettevõtet. Tööandjale esitati 52 suulist soovitusi ning kontrollakti märgiti 11 rikkumist. Ettekirjutusi ei koostatud. Töötervishoiu tööinspektorid tõid üldiste märkustena välja, et turvafirmade puhul on üldiselt tegemist tööandjatega, kes on väga hoolivad oma töötajate suhtes. Nii võimaldatakse töötajatele toitlustamist, tervissporti ning arvestatakse ka töötajate soove töötaja korraldamisel.

Külastusi viidi läbi kolmes maakonnas – Harjumaal, Tartumaal ja Ida-Virumaal.

Enim kontrolliti väikeettevõtteid – turvafirmasid, kus töötajaid on kuni 50.

Kõikides kontrollitud ettevõtetes olid töötajad läbinud terviskontrolli ning tööandja on jälginud alati arsti määratud taastlõbivaatuse tähtaegu.

Enamik töötajaid olid ettevõtetes I ja II grupi turvatöötajad. Vähem esines III, IV ja V grupi turvatöötajate

I gruppi kuulub turvatöötaja, kes tagab üritusel või valveobjektidel korda, teostab vallas- või kinnisvara kaitset, mehitatud valvet või isikukaitset (sealhulgas vahetu isikukaitse või mobiilne isikukaitse), patrullib jalgsi või mootorsõidukit kasutades või osutab kõrgendatud ohuga erinõuetele vastavat turvateenust või raha ja väärtpaberi vedu. II gruppi kuulub turvatöötaja, kes kontrollib isikute sissepääsu luba ja teostab objektivalvet siseruumides, kuid ei täida teisi I grupi ülesandeid ega patrulli.

Sihtkontroll tuvastas, et mõningaid puudujääke aga esines riskianalüüsi läbiviimisel ja tegevuskavas meetmete kavandamisel. Riskianalüüs oli korraldamata 12 protsendil ettevõtetes. Neis ettevõtteis, kus oli riskianalüüs läbi viidud, oli riskianalüüsis ohutegurid alahinnatud 20 protsendil juhtudest. Ka tegevuskava puudus 20 protsendil ettevõtetel, kus riskianalüüs oli korraldatud.

Tervisekontrolli korraldamise juurde tagasi tulles võib välja tuua, et töötervishoiuarsti soovitusi jälgitakse ning vajadusel suunatakse töötaja kas kergemale tööle või korraldatakse tema töö ümber. Samas aga selgitati töötervishoiu inspektorile, et soovitusi pole arvestatud just selle tõttu, et need on olnudki vaid soovitusel ning ettepanekud. Taas on vajalik rõhutada, et töötervishoiuarst ei esita oma soovitusi ja ettepanekuid kunagi ilmaasjata – nendel on töötajate tervist ja töövõimet säästa sooviv eesmärk.

Sihtkontrolli tulemusi arvestades rõhutab Tööinspeksioon järgmist:

1. Töökeskkonna riskianalüüsi läbiviimise/korraldamise kohustus on kõikidel ettevõtetel olenemata tegevusalast või töötajate arvust.
2. Riskianalüüsis ei tohi alahinnata töökeskkonna ohutegureid, sest nii luuakse näiline mulje, et töökeskkond on tervist säästev ning meetmeid ei ole vaja rakendada.
3. Koostatud riskianalüüsile peab järgnema tegevuskava koostamine, sest nii on olemas ülevaade kavandatavatest abinõudest ning sellest, mis on juba tehtud ja mida on vaja veel korraldada.

Kokkuvõtte koostas:

Silja Soon
Töötervishoiu talitus
27.06.2017